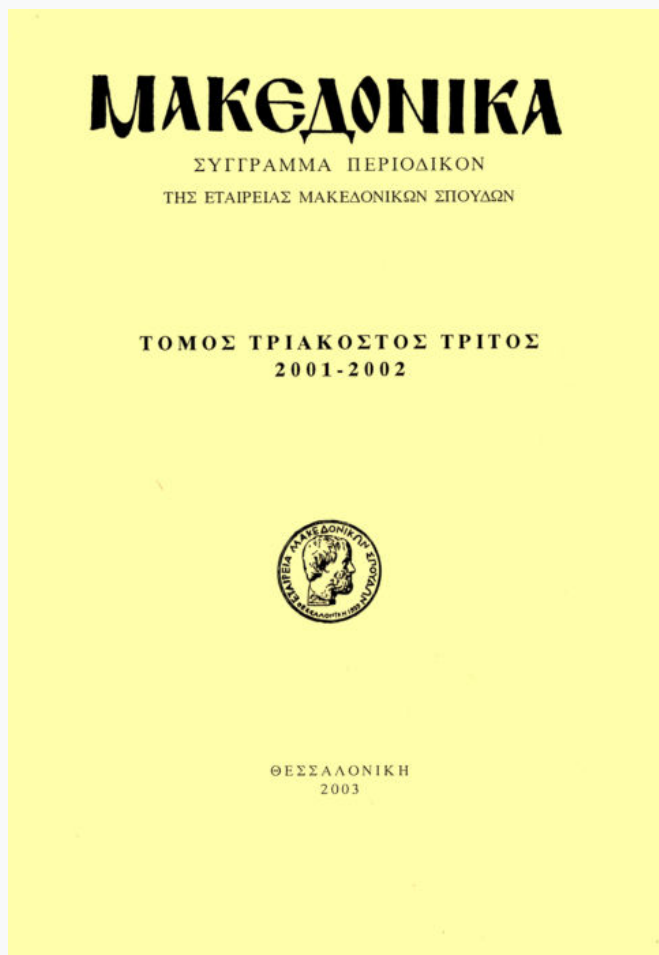

Μακεδονικά

Τόμ. 33, Αρ. 1 (2002)

Ανέκδοτο πωλητήριο έγγραφο της κοινότητας
Βογδάντσας (Γευγέλη)

Πασχάλης Βαλσαμίδης

doi: [10.12681/makedonika.290](https://doi.org/10.12681/makedonika.290)

Copyright © 2014, Πασχάλης Βαλσαμίδης

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Βαλσαμίδης Π. (2002). Ανέκδοτο πωλητήριο έγγραφο της κοινότητας Βογδάντσας (Γευγέλη). *Μακεδονικά*, 33(1), 327-331. <https://doi.org/10.12681/makedonika.290>

ΑΝΕΚΔΟΤΟ ΠΩΛΗΤΗΡΙΟ ΕΓΓΡΑΦΟ
ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΒΟΓΔΑΝΤΣΑΣ (ΓΕΥΓΕΛΗ)

Η Βογδάντσα είναι κτισμένη ανατολικά του ποταμού Αξιού. Σήμερα ονομάζεται Bogdanci και περιέχεται εντός των συνόρων της FYROM. Άλλη ονομασία με την οποία τη συναντούμε είναι Μπογδάντσα. Επί Οθωμανικής αυτοκρατορίας στην κοινότητα ζούσαν Έλληνες, Τούρκοι, Σέρβοι και Βούλγαροι. Διοικητικά ανήκε στον καζά Γευγελή¹ που υπαγόταν στο σαντζάκι της Θεσσαλονίκης², ενώ εκκλησιαστικά στην επισκοπή Πολυανής³. Οι κάτοικοί της ασχολούνταν κυρίως με τη σηροτροφία⁴.

Ο Γεώργιος Χατζηκρυϊάκος αναφέρει ότι στην Βογδάντσα (1905-1906) υπήρχαν δύο αντιμαχόμενες κοινότητες δηλαδή ελληνορθόδοξοι και εξαρχικοί ή σχισματικοί⁵. Οι ελληνικές οικογένειες ήσαν περίπου 180⁶. Από το Αρχείο της Γενικής Διοικήσεως της Μακεδονίας, που διασώζει στατιστική του σαντζακίου Θεσσαλονίκης, πληροφορηθήκαμε τον πληθυσμό της κοινότητας κατά το έτος 1908. Συγκεκριμένα καταγράφονται 350 βουλγαρικές οικογένειες (2.000 άτομα), 200 τουρκικές (1.000 άτομα), 135 ελληνικές (750 άτομα), 50 συνίτικες (βουλγαροκαθολικές) (250 άτομα) και 22 (100 άτομα) σερβίζουσες οικογένειες⁷. Ο Αθ. Χαλκιόπουλος την ίδια περίπου περίοδο

1. Για τον πληθυσμό του καζά Γευγελή βλ. κυρίως *Στατιστική τοῦ βιλαετίου Θεσσαλονίκης*, ἐν Ἀθήναις 1910, χωρὶς ἀριθμηση. Α. Χαλκιόπουλος, *Ἡ Μακεδονία ἐθνολογικὴ στατιστικὴ τῶν βιλαετίων Θεσσαλονίκης καὶ Μοναστηρίου*, ἐν Ἀθήναις 1910, σσ. 33-37· Ι. Δ., «Σημειώματα περὶ τοῦ ἐν Γευγελῇ καὶ περικύρῳ Ἑλληνισμοῦ», *Μακεδονικὸν Ἡμερολόγιον* (Παμμακεδονικοῦ Συλλόγου), ἔτος Δ', ἐν Ἀθήναις 1911, σσ. 191-194· Α. Ἀρβανίτης, *Ἡ Μακεδονία εἰκονογραφημένη*, ἐν Ἀθήναις 1909, σσ. 109-110· Ν. Ἰγγλέσης, *Ὁδηγὸς τῆς Ἑλλάδος*, Ἀθῆναι 1910-1911, σ. 60.

2. Χ. Πούλιος, «Διοικητικὴ διαίρεσις τῆς Μακεδονίας», *Μακεδονικὸν Ἡμερολόγιον* (Παμμακεδονικοῦ Συλλόγου) ἔτος Δ', ἐν Ἀθήναις 1911, σ. 163.

3. Γ. Χατζηκρυϊάκος, *Σκέψεις καὶ ἐντυπώσεις ἐκ περιουσίας ἀνὰ τὴν Μακεδονίαν (1905-1906)*, Θεσσαλονίκη ²1962, σ. 59· Χ. Πούλιος, «Ἐκκλησιαστικὴ διαίρεσις τῆς Μακεδονίας. Ἔδραι μητροπολιτῶν καὶ ἐπισκόπων ἐν τοῖς βιλαετίοις Θεσσαλονίκης καὶ Μοναστηρίου», *Μακεδονικὸν Ἡμερολόγιον* (Παμμακεδονικοῦ Συλλόγου) ἔτος Δ', ἐν Ἀθήναις 1911, σ. 167.

4. Χατζηκρυϊάκος, ὁ.π., σ. 59.

5. Για τοὺς σχισματικούς καὶ τὴν προπαγάνδα στὴν κοινότητα βλ. Α. Αγγελόπουλος, *Αἱ ξένοι προπαγάνδαι εἰς τὴν ἐπαρχίαν Πολυανῆς κατὰ τὴν περίοδον 1870-1912*, Θεσσαλονίκη 1973, σσ. 36-38. Το 1905 ο D. Brancoff ἀναφέρει ὅτι ἡ σερβικὴ κοινότητα ἀριθμοῦσε 160 μέλη. D. Brancoff, *La Macédoine et sa Population Chrétienne*, Paris 1905, σ. 194.

6. Χατζηκρυϊάκος, ὁ.π.

7. *Ιστορικὸν Αρχεῖο Μακεδονίας, Αρχεῖο Γενικῆς Διοικήσεως Μακεδονίας*, φακ. 44, καζάς Γευγελή «Σχολικὸ ἔτος 1908-1909». Στὸ Μακεδονικὸ Ἡμερολόγιον τοῦ Παμμακεδονικοῦ Συλλόγου τοῦ ἔτους 1911 δημοσιεύεται μελέτη, ὑπὸ τὰ ἀρχικὰ γράμματα Ι. Δ., γὰρ τὸν Ἑλληνισμὸ τῆς περιοχῆς Γευγελῆς, στὸ τέλος τῆς ὁποίας παρατίθεται στατιστικὴ τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῶν σχολείων κατὰ τὸ ἔτος 1908-1909, ὅπου καταγράφεται ὁ ἴδιος ἀριθμὸς οικογενειῶν γὰρ τὴν κοινότητα. Ι. Δ., ὁ.π., σσ. 191-192.

γράφει ότι στη Βογδάντσα κατοικούσαν 725 ορθόδοξοι Έλληνες, 1.033 Μουσουλμάνοι, 475 Βούλγαροι σχισματικοί, 91 Σέρβοι και 64 Βουλγαροκαθολικοί καθώς και 1141 υποκείμενοι εις την βουλγαρική βία από του 1904⁸. Ο Ιωάννης Ξανθός αναφέρει 800 οικογένειες, από τις οποίες οι 350 ήταν ελληνικές, 200 τουρκικές, 100 βουλγαρικές και 50 καθολικές (συνιτικές)⁹.

Όσον αφορά στην παιδεία της κοινότητας κατά το σχολικό έτος 1894-1895 γνωρίζουμε ότι λειτουργούσε μία αστική σχολή με 85 μαθητές και δύο διδασκάλους και ένα παρθενγωγείο με 78 μαθήτριες και μία διδασκάλισσα¹⁰. Κατά το σχολικό έτος 1908-1909 υπήρχε μία μικτή σχολή και ένα νηπιαγωγείο, όπου δίδασκαν πέντε διδασκαλοί σε 157 μαθητές και νήπια. Το ίδιο σχολικό έτος στην κοινότητα λειτουργούσαν δύο Βουλγαρικά σχολεία με 260 μαθητές και πέντε διδασκάλους, ένα συνιτικό (Βουλγαροκαθολικό) με 58 μαθητές και δύο διδασκάλους, δύο Σερβικά με 17 μαθητές και δύο διδασκάλους και ένα Τουρκικό με 180 μαθητές και ένα διδάσκαλο¹¹. Το 1910 γνωρίζουμε ότι στην κοινότητα κτίστηκε τουρκική σχολή (Ιπτιδαή Μεχτεμπί), στην οποία παρακολούθησαν τα μαθήματα 57 μαθητές από ένα διδάσκαλο¹².

Το ανέκδοτο πωλητήριο της κοινότητας Βογδάντσας που εντοπίσαμε την 24η Μαρτίου 2001 και βρίσκεται στην κατοχή μας διατηρείται σε πολύ καλή κατάσταση. Το κείμενό του καταλαμβάνει την πρώτη σελίδα του δίφυλλου χαρτιού, ενώ η δεύτερη και τρίτη σελίδα είναι λευκές. Στην τέταρτη σελίδα υπάρχει η σημείωση: *Όμολογον τής Αϊσέ Μεμής. Οι Έλληνες συνήθιζαν να κρατούσαν σημειώσεις για πρακτικούς λόγους στην τελευταία σελίδα των εγγράφων, κυρίως σε Οθωμανικά έγγραφα, γιατί δεν γνώριζαν την ανάγνωσή τους. Το πωλητήριο έχει διαστάσεις 20x16,5 εκ. και είναι γραμμένο με μελάνη της εποχής που η απόχρωσή της είναι μοβ. Με το πωλητήριο αυτό η Αϊσέ Μεμής παραχωρούσε τον κήπο της, που βρισκόταν στην τοποθεσία Σέλλου Τσεναρή, στον Χρήστο Σιωνίδη αντί του ποσού των 6 Οθωμανικών λιρών. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι η Αϊσέ Μεμής δεσμευόταν στον Χρήστο Σιωνίδη με τον όρο *να άμα τή άποκαταστάσει τών πραγμάτων έπισημοποιήσω τήν άνω πώλησιν*. Η περίοδος αυτή που μελετούμε συμπίπτει με την απελευθέρωση της Μακεδονίας, τους Βαλκανικούς πολέμους (1912-1913) και τον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο (1914-1918) που δημιούργησαν αναταραχές στην περιοχή με αποτέλεσμα να αναγκαστούν ορισμένοι Έλληνες¹³ να εγκαταλείψουν τα πατρια εδάφη τους και να καταφύγουν στην ελευ-*

8. Χαλκιάπουλος, *ό. π.*, σ. 36.

9. Ι. Ξανθός, *Ίστορία τής Γευγελής και έθνική δράσις τών κατοίκων αυτής και τών πέριξ χωρίων*, Θεσσαλονίκη 1954, σ. 114.

10. *Στατιστική τών ελληνικών σχολείων εν τοις βιλαετίοις Θεσσαλονίκης και Βιτωλίων τής Μακεδονίας κατά τό σχολικόν έτος 1894-1895*, εν Θεσσαλονίκη 1896, σ. 7. Για τους Ουνίτες και την προπαγάνδα τους βλ. Αγγελόπουλος, *ό.π.*, σσ. 95-96.

11. Ι. Δ., *ό.π.*, σσ. 193-192. Για τα Ελληνικά και ξένα σχολεία του καζά Γευγελή που λειτουργούσαν την ίδια περίοδο βλ. «Σχολεία Έλληνικά, Βουλγαρικά, Ρουμανικά, Σερβικά εν Μακεδονία εν τοις Νομίς Θεσσαλονίκης και Μοναστηρίου», *Μακεδονικόν Ήμερολόγιον* (Μακεδονικός Σύλλογος «Ο Μέγας Άλέξανδρος») έτος Α΄, εν Αθήναις 1908, σ. 286.

12. Π. Βαλσαμίδης, «Τα Τουρκικά σχολεία στο σαντζάκι Θεσσαλονίκης κατά το σχολικό έτος 1910-1911», *Μακεδονικά* 31 (1997-1998) 363.

13. Βλ. *Οί διωγμοί τών Έλλήνων εν Θράκη και Μικρασία: αόθεντικάί έκθέσεις και έπίσημα κείμενα. Έκκλησις προς τό ελληνικόν γένος και τήν δημόσιαν Γνώμην τοϋ πεπολιτισμένου κόμμου. Έκδίδεται υπό τών επιτροπών τών εν Μυτιλήνη Μικρασιατών προσφύγων, εν Αθήναις 1915. Υπουργείον επί τών Έξωτερικών, Οί άνθελληνικοί διωγμοί εν Τουρκία από τής κηρύξεως*

θερη ελληνική Μακεδονία, καθώς και Τούρκοι από τη Μακεδονία στην Τουρκία¹⁴. Από τον δεσμευτικό όρο της Αΐσέ Μεμής στον Χρήστο Σιωνίδη εξάγεται το συμπέρασμα ότι οι συνθήκες που επικρατούσαν λόγω των πολιτικών καταστάσεων δεν ήταν ομαλές για τη νόμιμη πώληση του κήπου. Σύμφωνα με τη νομοθεσία της Οθωμανικής αυτοκρατορίας οι ενδιαφερόμενοι όφειλαν να καταθέσουν στον ιεροδικαστή (kadı) το πωλητήριο-έγγραφο, το οποίο αυτός έλεγχε· στη συνέχεια εξέδιδε τακρίλιο (έκθεση γραπτή), με το οποίο διαβίβαζε την πώληση στο κτηματολόγιο (defteri hakanî) της Κωνσταντινούπολης. Εκεί γινόταν η μεταγραφή και εκδιδόταν ο οριστικός τίτλος του, δηλαδή το ταπί ή το σενέτι (τίτλος ιδιοκτησίας), ο οποίος μεταβιβαζόταν στην τοπική αρχή του κτηματολογίου και παραδινόταν στον δικαιούχο. Στη συγκεκριμένη περίπτωση το ταπί θα λάμβανε ο Χρήστος Σιωνίδης, ο οποίος θα ήταν ο νόμιμος ιδιοκτήτης του κήπου. Η διαδικασία αυτή απ' ότι φαίνεται ήταν αδύνατον να ακολουθηθεί για τους λόγους που αναφέρουμε παραπάνω και γι' αυτό συντάχθηκε προσωρινά το υπό μελέτη έγγραφο, ενώπιον μαρτύρων, στη Βογδάντσα, Τη 21η Απριλίου του 1913. Το πωλητήριο υπογράφουν η πωλήτρια και στα Οθωμανικά ο Χουσεΐν Τσαβούς υιός Ιμπραχίμ και τρεις μάρτυρες: Χασάν Μουχσίν (;), Αμπτουλραχμάν (;) και Χασάν Αλή. Θεωρούμε πολύ πιθανόν ότι η Αΐσέ Μεμή σε σύντομο χρονικό διάστημα αναγκάστηκε να αναχωρήσει για την Τουρκία με την ελπίδα ότι θα επέστρεφε κάποτε και θα τακτοποιούσε τις υποχρεώσεις της. Τη 10η Αυγούστου του 1913 υπογράφηκε η συνθήκη του Βουκουρεστίου¹⁵ σύμφωνα με την οποία η Βογδάντσα περιήλθε στη δικαιοδοσία της Σερβίας.

Παρακάτω δημοσιεύουμε το έγγραφο όπως έχει συνταχθεί.

Πωλητήριο έγγραφο

Διά τοῦ παρόντος πωλητηρίου ἐγγράφου / δηλῶ ἡ ὑπογεγραμμένη Ἀῖσαι Μεμής σύζυγος Ἀμέτ Δημήτρ. ἐκ Βογδάντσης ὅτι σήμερον / ἐνώπιον ἐξιππίστων μαρτύρων ἐπώλησα οἱ / κειοθελῶς καὶ ἀπαραισίστως εἰς τόν κ. Χρῆστον / Γρ. Σιωνίδην τὸν εἰς θέσιν Σέλκου Τσεναραῖ / κῆπον μου ἐκ τριῶν καὶ ἡμισείας σπορεῶς / συνορευόμενον πρὸς Β. μέ Ποταμόν, Ν. Μῆ / τον Παπαϊωάννην, Α. Παπᾶ Γρηγόριον καὶ Δ. μέ Καρᾶ

τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου (Κατὰ τὰς ἐπισημοὺς ἐκθέσεις τῶν πρεσβειῶν καὶ προξενικῶν ἀρχῶν), ἐν Ἀθήναις 1917. Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, Μάρτη Βίβλος· διωγμῶν καὶ μαρτυριῶν τοῦ ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνισμοῦ, ἐν Κωνσταντινουπόλει 1919. Ὁ γολγοθᾶς τοῦ ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνισμοῦ, ἐν Κωνσταντινουπόλει 1919. Οἱ ἀνθελληνικοὶ διωγμοὶ ἐν Τουρκίᾳ ἀπὸ τοῦ 1908 μέχρι τοῦ 1921 ἐνώπιον τῆς Γ' ἐν Ἀθήναις Ἐθνοσυνελεύσεως (Συνεδρίασις 5, 6 καὶ 8 Ἀπριλίου 1921), ἐν Ἀθήναις 1921. Α. Παπαευγενίου, Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία ἐν Θράκῃ. Τοῦρκοι-Βούλγαροι, Θεσσαλονίκη 1926.

14. Βλ. Α. Πάλλης, *Στατιστικὴ μελέτη περὶ τῶν φυλετικῶν μεταναστεύσεων Μακεδονίας καὶ Θρακίας κατὰ τὴν περίοδον 1912-1924*, Αθῆναι 1925, σσ. 5-16· Σ. Πελαγίδης, *Προσφυγικὴ Ἑλλάδα (1913-1930)*. Ὁ πόνοσ καὶ ἡ δόξα, Θεσσαλονίκη 1997, σσ. 113-129· τοῦ ἰδίου, «Μετακινήσεις πληθυσμῶν μετὰ τοὺς βαλκανικοὺς πολέμους. Ἡ περίπτωση τῶν Μουσουλμάνων τῆς Μακεδονίας (1913-1914)», *Ἑλληνικὴ Ἱστορικὴ Ἑταιρεία. Πρακτικὰ ἸΖ' Πανελληνίου Ἱστορικοῦ Συνεδρίου (31 Μαΐου - 2 Ἰουνίου 1996)*, Θεσσαλονίκη 1997, σσ. 317-332· Π. Βαλσαμίδης «Προσφυγικὴς εγκαταστάσεις στο Κιλίκι καὶ τὴν περιφέρειά του», *Μακεδονικά* 32 (1999-2000) 220-221, 229-230.

15. Βλ. Χαράλαμπος Νικολάου, *Διεθνείς, πολιτικές καὶ στρατιωτικές συνθήκες-συμφωνίες καὶ συμβάσεις*. Ἀπὸ 1453 μέχρι σήμερα (Ἑλλάς - Χερσόνησος τοῦ Αἰμοῦ), Αθήνα² 1996, σσ. 222-227.

Ῥαναμάν ἀντί ἑξ (6) λιρῶν / ὀθωμανικῶν καὶ ἀναγνωρίζω ἀπὸ τοῦδε / τόν εἰρημένον Χρήστον Γρ. Σιωνίδην ἀπόλυτον κάτοχον ἀπὸ τῆς σήμερον καὶ ἀναλαμβάνω τὴν ὑποχρέωσιν ἵνα ἅμα τῇ ἀποκαταστάσει τῶν πραγμάτων / ἐπισημοποιήσω τὴν ἄνω πώλησιν.

Ἐν Βογδάντζη τῇ 21ῃ Ἀπριλίου 1913

Οἱ Μάρτυρες

Χασάν Μουχσίν (·)

Αμπτουλραχμάν (·)

Χασάν Αλλή

Χουσεγίν Τσαβούς υἱός

Ιμπραχίμ

Ἡ πωλήτρια

Αἰσέ Μεμής

Εταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν

ΠΑΣΧΑΛΗΣ ΒΑΣΣΑΜΙΔΗΣ

ΠΑΛΑΙΤΥΠΑ ΚΑΙ ΕΝΘΥΜΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗ ΧΟΤΣΙΣΤΑ (ΗΟΪΣΗΤ) ΚΟΡΥΤΣΑΣ

Τό ἔτος 2001 τόν μῆνα Σεπτέμβριο μέ τὴν ἐναρξη τοῦ σχολικοῦ ἔτους ἦλθαν οἱ καινούργιοι μαθητές στὴν Α΄ Λυκείου στὸ σχολεῖο ποὺ ὑπηρετῶ¹. Μεταξὺ τῶν ἄλλων μαθητῶν καὶ μία Ἀλβανίδα² ἡ Βασιάνα Κώτσιου Κίτα ἀπὸ τὴν Ντρενόβα κοινῶς Δρύνοβον, ὅπως ὀνομάζετο τὴν ἀρχὴ τοιλάχιστον τοῦ 20οῦ αἰῶνος στὶς ταφοπλακεὶς τῶν κοιμητηρίων Κορυτσᾶς³. Ἡ Βασιλικὴ μέ τό βαπτιστικὸ της, Ἑλληνικῇ ἔχοντας μόλις ἀφωτισμένην συνείδησιν καθ' ὅτι ἀνήκει στὴν τρίτη γενεὰ βιαίων ἐξαλβανομένων βορειοηπειρωτῶν, μετὰ ἀπὸ συζητήσεις μοῦ παρεχώρησεν ἓν μέρος ἀπὸ τό ἀρχεῖον τοῦ προπάππου της ποὺ καταγόταν ἀπὸ τό Otisist, κοινῶς Χότσιστα, ἓνα χωριὸ στὸ ὄρος Μογανα, ἀπὸλῃξ τοῦ Γράμμου στὸν νομὸ Κορυτσᾶς. Τὰ πρὸς μελέτην ἀντικείμενα εἶναι:

1. Καινὴ Διαθήκη σταχωμένη μέ χοντρά χάρτινα ξεῶφυλλα σκληροκόβρωτη. Δέν ὑπάρχουν στοιχεῖα ποὺ νὰ πιστοποιοῦν τὴν ἐκδοσιν. Μᾶλλον εἶναι τοῦ 19ου αἰῶνος. Οἱ διαστάσεις τῆς Κ.Δ. εἶναι 8,5×13 ἐκ. Ἀρχίζει ἀπὸ τὴν σελίδα 37 καὶ τελειώνει μέ τὴ σελίδα 310 ποὺ δέν εἶναι ὁμως καὶ τό τέλος της. Ἐσταχῶθη ἐκ τῶν ὑστέρων ἀπὸ ἔμπειρον βιβλιοδέτην στὶς ἀρχές τοῦ 20οῦ αἰῶνος καὶ ἐχρησιμοποιήθη ἓνα φύλλον ἀπλοῦ ἐγχάρακτου τετραδίου ποὺ ἀπὸ τὴν μίαν ὀψιν εἶναι δειγματολόγιον ἐμπορευμάτων, γραμμένο εἰς τὴν Ἑλληνικὴν (ἀπλὴ καθαρεύουσα). Ἡ γραφὴ εἶναι ἡ ἀπλὴ καλλιγράμματος μέ μελάνη πέννας τοῦ 20οῦ αἰῶνος ὀρθογραφημένη. Τὰ τεμάχια αὐτῆς ποὺ ἐνώνουν τό ξεῶφυλλον μέ τό κυρίως σῶμα τῆς Κ.Δ. ἀφήνουν νὰ ἀναγνωσθοῦν τὰ κάτωθι στὸ ἐμπρόσθιο ἐσωτερικὸ τοῦ ἐξωφύλλου: στὸ φ. 1α: *Ἰερὸν / Εβραγγέλιον / Χρηστος Ἡ. Πετρόπουλος/*.

Κάτωθι αὐτῶν ζωγραφισμένοι ὁ τίμιος Σταυρός μέ τό ἴδιο μολύβι γραφίτου μέ τριγωνικὲς ἀπολήξεις ἔχοντας κυκλικὴν τὴν κεφαλὴν στὰ τέσσερα σημεῖα καὶ τὴν ἄνωθεν μέ τὰ ἀρχικά κεφαλαῖα *INBI* τό σύνθετες ἐπίγραμμα εἰς τὸν Ἐσταυρωμένον. Στὸ φ. 1β μέ πέννα μελάνης τό ἀπόσπασμα τοῦ δειγματος ἐμπορευμάτων ἀναγράφει:

1. Εἶναι τό 8ο Λύκειο Θεσσαλονίκης ὅπου ὑπηρετῶ ἀπὸ τό 1995.

2. Ἐτσι ὀνομάζουν ὅλους τοὺς προερχομένους ἐξ Ἀλβανίας ἀδιακρίτως καταγωγῆς των οἱ ἀπληροφόρητοι Ἕλληνες.

3. Βλ. Ἐλευθ. Καρακίτσιος, *Ὁρθόδοξοι ἱερεῖς καὶ διάκονοι ποὺ ἐπέζησαν τοῦ ἀθέου καθεστώτος (1945-1990) στὴν Ἀλβανία. Αὐθεντικὲς μαρτυρίες ἀπὸ τὴν Βόρειο Ἠπειρο*, Θεσσαλονίκη 2001, σ. 467.